

ACTA 01

Sectorial d'energia

Com fer una transició energètica des dels municipis rurals

DIA

16 de juny

LLOC

Local d'Espinavessa

HORA

19 h

1. PUNT DE PARTIDA

La trobada de la sectorial d'energia va girar al voltant d'un repte compartit: com impulsar una transició energètica real des dels municipis rurals, sense que aquesta transició es converteixi en una nova forma d'extracció o de pressió sobre el territori.

Es va parlar de grans projectes, de comunitats energètiques locals, de paisatge, de pagesia, de participació i de la dificultat d'organitzar-se quan la informació arriba tard, fragmentada o amb poc espai per decidir.

2. MALESTARS COMPARTITS

Una part important de la conversa va expressar una sensació d'engany, menyspreu i desconfiança. Projectes com grans plantes de biogàs, el PLATER o determinades propostes es viuen com a intervencions que són massa grosses, molt ràpides per part de qui les promou i al territori li costa reaccionar a l'hora d'oferir una altra proposta. En general:

- S'identifica una transformació desproporcionada de l'espai i una manca de control local.
- Es percep que prima l'economia per damunt del paisatge, la vida quotidiana i la capacitat de decisió dels pobles.
- Hi ha poca informació clara, poca escolta i poca participació real abans que les decisions avancin.
- El territori acumula moltes derrotes: "Sempre hem perdut".

3. PAISATGE, IDENTITAT I LÍMITS

El paisatge és part de la identitat del territori. És el retrat d'una manera de viure, de treballar i de relacionar-se amb el lloc. Per això, quan es degrada o es decideix des de fora, el conflicte no és només visual: és també social, econòmic i polític.

També es va recordar que els límits planetaris obliguen a avançar cap a un futur postcarboni. La qüestió, per tant, no és si cal transició energètica, sinó com es fa, qui se'n beneficia i quines capacitats queden al territori després de fer-la.

4. ALTERNATIVES I ORGANITZACIÓ

La trobada va deixar clara una tensió: molta gent està en contra de la manera com s'està plantejant la transició, però encara hi ha poca organització per oferir alternatives sòlides. Es va insistir que cal treballar en dues línies alhora: oposar-se a les agressions i construir propostes pròpies.

En aquest sentit, les Comunitats Energètiques Locals van aparèixer com una eina imprescindible. Es va parlar de la necessitat d'estendre o replicar la CEL de Navata als municipis de l'entorn, i de fer-ho amb rapidesa. També es va constatar que a Navata encara hi falta gent implicada i que, sense un estalvi econòmic visible o un relat molt clar, costa activar més participació. Això obre preguntes:

- Com es pot generar una CEL a cada poble?
- Com s'implica més gent perquè la comunitat energètica no sigui cosa de quatre persones?
- Quin poder real té el territori davant projectes que arriben molt avançats?
- Com passem de la queixa a una proposta energètica pròpia?

5. CONEIXEMENT EXISTENT I CAPACITATS LOCALS

Es va recordar que ja hi ha coneixement generat que podria servir de base. En concret, es va mencionar l'estudi de l'Institut Cerdà del 2010, que definia zones prioritàries per posar plaques i plantejava una mirada territorial de la transició energètica. La sensació és que estudis com aquest han quedat massa temps en un calaix.

També es van posar sobre la taula altres degradacions acumulades: la pèrdua de pagesia, la contaminació del sòl per nitrats vinculada a la indústria porcina intensiva, la dificultat d'acceptar plaques o infraestructures prop de casa i la manca de recursos i capacitats per sostenir processos locals complexos.

6. PREMISSES QUE ES VAN COMENÇAR A DIBUIXAR

Territori	El territori no és només suport físic: és paisatge, identitat, expertesa local i relació quotidiana amb el lloc.
Energia	La transició és necessària i ha de combinar reducció de consum, producció renovable, comunitats locals i criteris públics clars.
Governança	Cal informació rigorosa, debat local, pedagogia i capacitat de decidir abans que els projectes siguin irreversibles.

7. ACORDS I PROPERES PASSES

ACCIÓ	DETALLS	RESPONSABLE
Propera trobada	3 de juliol, a les 19 h, a la Sala Sant Joan de Lladó.	Sectorial d'energia
Venir acompanyades	Cada persona intentarà venir amb una altra persona per ampliar el cercle i no quedar-nos sempre les mateixes.	Tothom
Auditoria energètica del territori	Explorar si és possible fer una fotografia rigorosa de consums, potencials, necessitats i opcions reals.	Resilience Earth
Vídeo sobre les CEL	La Bibiana proposa fer un vídeo per explicar què és la CEL de Navata i per què calen aquestes estructures.	Bibiana / grup

8. PREGUNTES OBERTES

La trobada no va tancar totes les respostes, però sí que va deixar ben situades algunes preguntes que poden orientar la feina de les properes sessions:

- Quin poder real té o pot construir el territori quan parlem de la transició energètica?
- Quines polítiques energètiques locals necessitem perquè els municipis rurals no siguin només receptors d'infraestructures?
- Com fem pedagogia sense simplificar el conflicte ni negar la urgència climàtica?
- Quins criteris compartits ens ajuden a distingir una transició arrelada d'una transició imposada?

Resum: La sectorial d'energia vol passar de la reacció dispersa a una proposta pròpia. Una transició energètica rural no pot limitar-se a col·locar infraestructures: ha de construir capacitat local, protegir el paisatge com a identitat compartida i donar eines perquè els pobles decideixin amb informació, temps i criteri.